

Po co nam zasady?

Scenariusz zajęć na podstawie książki Zofii Staneckiej „Basia i wolność” (il. Marianna Oklejak)

1. Zajęcia są przeznaczone dla **dzieci w wieku przedszkolnym**.
2. Czas trwania zajęć: **ok. 50 min.** (nauczyciel może wybrać ze scenariusza tylko te zajęcia, które wydadzą się najpotrzebniejsze i najciekawsze, lub zrealizować wszystkie).
3. **Potrzebne materiały:** książka Zofii Staneckiej „Basia i wolność”, kartki i kredki do rysowania, papierowa korona, papierowe postaci Basi i Janka wydrukowane ze strony <http://www.basia.com.pl/dopobrania.php> i przytwierdzone do patyczków, wydrukowane i wycięte znaki.

Cele:

- Zachęcanie dzieci do książek poprzez głośne czytanie w grupie.
- Wprowadzenie pojęć: zasada, zakaz, konsekwencja, odpowiedzialność.
- Uświadomienie dzieciom, że wspólne funkcjonowanie ludzi w różnych miejscach wymaga stworzenia i przestrzegania zasad.
- Przypomnienie dzieciom symbolicznej funkcji znaków i piktogramów.

Propozycje zajęć:

1. Prowadzący czyta dzieciom głośno książkę „Basia i wolność”.

Czas: 10 min.

Potrzebne materiały: egzemplarz książki „Basia i wolność”.

2. Prowadzący pokazują dzieciom różne znaki. Dzieci zgadują, co oznaczają konkretne obrazki, potem mówią, dlaczego się stawia taki znak, zastanawiają się czy jest on potrzebny. Prowadzący pyta dzieci, dlaczego używa się czasem takich znaków.

Jeśli jest taka potrzeba, prowadzący pomaga w interpretacji znaków: pies w sklepie mógłby coś zniszczyć lub zjeść, ktoś mógłby się go przestraszyć.

Zakaz fotografowania wisi np. w muzeum, gdzie są cenne obrazy i błysk flesza mógłby je uszkodzić.

Zakaz palenia papierosów wiesz się tam, gdzie są też ludzie niepalący, którzy nie lubią dymu i nie chcą, żeby zaszkodził im lub ich dzieciom.

Zakaz picia wody może oznaczać, że woda z tego ujęcia nie jest wystarczająco czysta, żeby ją pić.

Zakaz śmiecenia służy wszystkim, wszyscy chcemy, żeby było czysto, a znak przypomina, że śmieci zabieramy ze sobą.

Czas: 10 min.

Potrzebne materiały: wydrukowane i wycięte znaki.

3. Jakich zasad musimy przestrzegać? Co by się stało, gdybyśmy ich nie przestrzegali?

Dzieci siedzą w kręgu i rozmawiają, jakie zasady obowiązują w przedszkolu: np. sprzątnięcie po sobie zabawek, zasada, że nie wolno nikogo bić, zasada, że mówimy po kolei, a nie wszyscy naraz podczas zajęć itp. Dzieci w grupach 3 – 4 osobowych zastanawiają się, jak pokazać jedną z przedszkolnych zasad obrazkiem. Wspólnie obmyślają i rysują obrazek.

Czas: 10 min.

Potrzebne materiały: kartki, kredki.

4. Dzieci z powrotem siadają w kręgu. Prowadzący mówi, że król ustala zasady, a poddani muszą się stosować. Jest jednak tak, jak mówił tata Basi: król jest odpowiedzialny za swoich poddanych i nie może działać na ich szkodę. Pani wkłada na głowę koronę z papieru pierwszemu dziecku i prosi, żeby powiedział, jaką zasadę by ustaliło, gdyby zostało królem w Polsce.

Korona krąży, każde dziecko wypowiada jedno „zarządzenie”.

Czas: 5 min.

Potrzebne materiały: papierowa korona.

5. Prowadzący czyta jeszcze raz fragment (s.16), w którym tata Basi mówi, że gdyby nie poszedł do pracy, to by go wyrzucili, gdyby kogoś oszukał, to ten ktoś straciłby zaufanie. To się nazywa konsekwencja. Jeśli dorosły złamie zasady, to poniesie konsekwencje. Czy dorosłym wszystko wolno? Dzieci rozmawiają, jakie konsekwencje ponoszą dorośli za łamanie wspólnych dla wszystkich zasad, czyli prawa.

Czas: 3 – 4 min.

6. Za pomocą papierowych postaci (<http://www.basia.com.pl/dopobrania.php>) dzieci przedstawiają scenkę, w której Janek tłumaczy Basi, jak powinna się zachować. Prowadzący jest Basią, która psoci, a dzieci po kolei są Jankiem, który próbuje wytłumaczyć młodszej siostrze, jak powinna się zachować. Przykładowe scenki: Basia chce przejść przez ulicę na czerwonym świetle, Basia wypluwa gumę do żucia na chodnik, Basia psuje zabawki w przedszkolu, Basia krzyczy w lesie, Basia chce wejść z lodami do sklepu itp.

Czas: 5 – 10 min.

Potrzebne materiały: wycięte i przytwierdzone do patyczków papierowe postaci ze strony <http://www.basia.com.pl/dopobrania.php>

7. Podsumowanie: zasady są potrzebne i dzieciom i dorosłym. Prowadzący rozmawia z grupą o tym, jak trudno jest mądrze ustalać zasady, tak żeby były one dobre dla wszystkich. Mądry władca nie może wszystkiego zakazać, ale też nie da się wszystkim na wszystko pozwolić.

Czas: 2 – 3 min.